

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Allmänna rådets möte den 25 februari 2020

Kommenterad dagordning

- 1. Godkännande av dagordningen**
- 2. (Ev.) A-punkter**

Lagstiftande verksamhet

- 3. EU:s fleråriga budgetram (MFF) 2021-2027 (ev.)**

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Punkten är eventuell beroende på utfallet av Europeiska rådet den 20 februari.

Icke lagstiftande verksamhet

4. Förberedelser inför Europeiska rådet den 26-27 mars 2020 - utkast till kommenterad dagordning

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Vid mötet kommer ett utkast till kommenterad dagordning inför Europeiska rådets (ER) möte den 26 – 27 mars att behandlas. Dagordningen har ännu inte delgivits medlemsstaterna. På basis av tidigare uppgifter kan Europeiska rådets möte väntas behandla Europeiska terminen, stärkande av EU:s ekonomiska grund och industripolitik, EU:s inre marknad, digitalisering och Europeiska terminen. Det är också troligt att EU:s utvidgning och EU/UK-förhandlingen kommer upp på dagordningen samt att förberedelser sker av toppmötet 30 – 31 mars i Beijing.

Förslag till svensk ståndpunkt

Den kommenterade dagordningen har ännu inte delgivits medlemsstaterna.

5. Lagstiftningsplaneringen inkl. kommissionens arbetsprogram 2020

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Vid Allmänna rådet den 25 februari presenterar kommissionen sitt arbetsprogram för 2020. Därefter väntas en diskussion som avser att bli rådets bidrag till den gemensamma förklaringen där de tre institutionerna; rådet, Europaparlamentet och kommissionen, enas om de viktigaste lagstiftningsprioriteringarna under året. Diskussionen väntas också behandla en långtidsplanering utifrån den strategiska agendan med gemensamt tagna slutsatser för institutionerna.

Kommissionens arbetsprogram för 2020 innehåller 43 nya initiativ, 126 prioriterade pågående förslag, 34 förslag som dras tillbaka och 44 förslag

som ingår i s.k. REFIT-åtgärder. Programmet är det första som presenterats av den sittande kommissionen. Arbetsprogrammet går under titeln ”En ambitiösare union” och bygger på ordförande Ursula von der Leyens sex politiska riktlinjer.

Vad gäller den fortsatta behandlingen av frågan väntas Allmänna rådet den 24 mars 2020 att besluta om den gemensamma förklaringen som de tre institutionerna skriver under.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar i stort den nyttillträdda kommissionens arbetsprogram för 2020 då det ligger i linje med inriktningen från den strategiska agendan och regeringens prioriteringar inför lagstiftningsperioden 2019–2024.

Regeringen anser att det är viktigt att prioriteringarna i den strategiska agendan genomförs. Det är även angeläget att kommissionen genomför arbetsprogrammet genom välgrundade konsekvensanalyser och att jämställdhetsperspektivet ska genomsyra arbetet. Kommissionen bör fortsatt ta sin roll som fördragets väktare på allvar, inte minst i arbetet med att stärka respekten för rättsstatens principer i EU. Regeringen anser att det aviserade initiativet om minimilöner inte ska vara rättsligt bindande, direktiv inbegripet.

Varje enskilt initiativ som presenteras måste bedömas och beredas på sina egna meriter när förslagen väl lagts. Regeringen kommer därför att få anledning att återkomma till riksdagen allt eftersom de enskilda lagstiftningsinitiativen presenteras.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har tidigare behandlats dels i Utrikesutskottet 5 december, dels i EU-nämnden den 6 december 2019 inför Allmänna rådet den 10 december 2019.

6. Utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen (ev.)

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Allmänna rådet väntas diskutera kommissionens meddelande om en förnyad utvidgningsprocess och ett trovärdigt EU-perspektiv för västra Balkan som presenterades den 5 februari. Förslagen till en förnyad process är samlade under fyra huvudrubriker: trovärdighet; starkare politisk styrning; en mer dynamisk process och förutsägbarhet inklusive positiv och negativ konditionalitet. Förslagen innebär att utvidgningsprocessen ytterligare ska stärka fokus på rättsstatliga frågor och öppna rättsstatskapitlen först och stänga dem sist, att anti-korruption genomsyrar hela processen och ett tydligare system för att mäta reformframsteg. Vidare föreslås att regelbundna toppmöten ska hållas och att medlemsstaterna ska delta mer aktivt i processen, tex. genom att bidra till kommissionens årliga landrapporter. Förhandlingskapitlen föreslås ordnas i tematiska kluster för en mer dynamisk process i vilken prioriteringar för kandidatländerna tydligare framgår. Kommissionen föreslår att mellanstatliga konferenser med politisk närvaro ska hållas årligen för att följa upp kommissionens landrapporter. Om ett land gör reformframsteg ska det stegvis få ta del av EU:s program, marknad och finansiella stöd. Om reformarbetet i landet däremot inte går framåt eller till och med bakåt ska EU kunna fatta beslut om att suspendera förhandlingar, återöppna preliminärt stängda kapitel och dra tillbaka ovannämnda fördelar.

Kommissionen avser presentera uppdaterade landrapporter för Albanien och Nordmakedonien inför rådets kommande behandling i enlighet med Europeiska rådets slutsatser om att återkomma till frågan om utvidgningen före toppmötet mellan EU och länderna på västra Balkan i Zagreb i maj 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt

Det finns idag en oro hos många för att EU-utvidgningen går för fort fram. Det tar regeringen på allvar. Samtidigt är en nära relation med länderna på västra Balkan viktig för vår gemensamma säkerhet och ekonomi. Vi vill hitta en väg framåt som enar EU och som tydligt bidrar till reformarbetet på västra Balkan. Här är möjligheten att på sikt bli medlem viktig.

Sverige stödjer förslaget om en översyn av utvidgningsprocessen, och det är viktigt att alla nödvändiga krav är uppfyllda innan ett land kan bli medlem.

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande med förslag på en förbättrad utvidgningsprocess. Meddelandet innehåller ytterligare fokus på rättsstatsfrågor, ökade möjligheter för medlemsstaterna att delta i processen, förstärkt konditionalitet som är både positiv och negativ, samt tydlighet kring vikten av strategisk kommunikation både från EU och från kandidatländerna.

Kommissionen har tidigare föreslagit förhandlingsstart för Albanien och Nordmakedonien. Det har Sverige varit berett att följa.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Utvidgningsprocessen behandlades i EU-nämnden inför Allmänna rådet den 15 oktober och den 18 juni 2019, vid vilka slutsatser diskuterades, samt inför Allmänna rådet den 19 november, då en lägesuppdatering gavs.

7. EU/UK-relationen – nästa steg

Diskussions- och beslutspunkt

Förslagets innehåll

Allmänna rådet förväntas diskutera den framtida relationen med Storbritannien och anta beslut om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar om ett framtida partnerskap samt tillhörande förhandlingsdirektiv. I samband med detta förväntas Allmänna rådet, tillsammans med företrädarna för medlemsstaternas regeringar församlade i rådet, anta ett uttalande som läggs till rådets protokoll. Uttalandet slår fast att det faktum att kommissionen genomför förhandlingen på alla områden, inklusive sådana frågor som kan falla inom ramen för medlemsstaternas kompetens, inte innebär att kompetensfördelningen mellan medlemsstaterna och EU påverkas.

När Storbritannien lämnade EU vid månadsskiftet mellan januari och februari inleddes den övergångsperiod som fastställs i utträdesavtalet och som, om den inte förlängs, löper fram till utgången av 2020. Under övergångsperioden är det tänkt att den framtida relationen mellan EU och Storbritannien ska förhandlas. I enlighet med slutsatser från Europeiska

rådet (art. 50) den 13 december 2019 kommer kommissionen med chefsförhandlare Michel Barnier i spetsen att bedriva dessa förhandlingar å EU:s vägnar på basis av ett heltäckande mandat. Detta ska föreläggas Allmänna rådet för antagande och det blir sedan också upp till Allmänna rådet att säkerställa att förhandlingarna förs i överensstämmelse med mandatet och de av Europeiska rådet överenskomna övergripande ståndpunkterna.

Den 3 februari 2020 antog kommissionen ett förslag till rådsbeslut om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar med Storbritannien. Kommissionen föreslog att det planerade avtalet ska ha formen av ett associeringsavtal, enligt art. 217 EUF-fördraget.

Som bilaga till beslutet föreslogs ovan nämnda heltäckande mandat. Förhandlingsdirektiven om 167 punkter i utkastet till mandat följer i huvudsak upplägget för parternas gemensamma politiska förklaring om den framtida förbindelsen från den 17 oktober 2019. Mandatet bygger vidare på tidigare antagna EU-texter på området, däribland Europeiska rådets riktlinjer från den 23 mars 2018. Det innehåller följande delar.

- Del I om inledande bestämmelser anger de gemensamma värden och områden av gemensamt intresse som ska utgöra grund för relationen.
- Del II avhandlar ambitionen för det ekonomiska partnerskapet där kärnan förväntas utgöras av ett frihandelsavtal med robusta bestämmelser rörande rättvis konkurrens och länkat till ett fiskeavtal. Punkterna i denna del anger ambitionen inom följande huvudområden: varor; tjänster och investeringar, finansiella tjänster, digital handel, kapitalrörelser och betalningar; immateriella rättigheter, offentlig upphandling, rörlighet för personer, transport, energi, fiske, små och medelstora företag, globalt samarbete samt gemensamma spelregler och hållbarhet.
- Del III preciserar ambitionen rörande säkerhetspartnerskapet och är uppdelat på inre säkerhet och det kommande samarbetet rörande rättsliga frågor och brottsbekämpning samt yttre säkerhet och avsikten på området utrikes-, säkerhet- och försvarspolitik.
- Del IV avhandlar institutionella och andra horisontella arrangemang. Kommissionen ser framför sig att partnerskapet kommer att rymmas inom ett enhetligt ramverk rörande styrning och tvistlösning.

- I tre avslutande delar behandlas territoriell tillämpning, giltiga språk och de processmässiga arrangemang som ska gälla för genomförandet av förhandlingarna.

Förslaget har sedan kommissionens antagande varit föremål för två diskussioner i rådsarbetsgruppen för Storbritannien (den 4 och 10 februari) samt två Coreper-diskussioner (den 5 och 12 februari). I stort stödjer medlemsstaterna förslaget.

Förslag till svensk ståndpunkt

Mot bakgrund av den tidspress som förväntas prägla framtidsförhandlingen är det av överordnad prioritet att säkra en ordnad och förutsägbar process och att så mycket som möjligt av den framtida relationen hinner komma på plats innan utgången av övergångsperioden. Regeringen anser mot denna bakgrund att det är viktigt att kommissionen bemyndigas att inleda förhandlingar med Storbritannien.

Regeringen anser att EU:s fortsatta hantering bör genomsyras av unionens eget intresse av en så bred och djup framtida relation som möjligt. De förhandlingsdirektiv som föreligger ger kommissionen möjlighet att bedriva praktiskt inriktade förhandlingar med Storbritannien om innehållet av den framtida relationen, inom ramen för de gränser som ges av brittiska positioner, EU:s ståndpunkter och relevanta rättsliga begränsningar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

EU:s framtida relation med Storbritannien har avhandlats vid några samråd med EU-nämnden inför möten i Europeiska rådet (art. 50). Särskilt inför Europeiska rådet (art. 50) den 23 mars 2018, Europeiska rådet (art. 50) den 17 oktober 2019 och Europeiska rådet (art. 50) den 13 december 2019.

8. Övriga frågor

-